ŻEWĠ ŻRIERAGH

Ta' Fr. D. MINTOFF, O.F.M.

Anton kien missier twajjeb. Xortih ma tantx kienet tajba! Kellu familja ta' tnejn minn nies. Mhux tgħid familja kbira. Imma kellu taħbit daqs li kienu tnax.

Mid-dar għax-xogħol u mix-xogħol għad-dar. Fuq ix-xogħol iħabbat wiċċu ma' mgħallem li kellu id tal-ħadid. U id tal-ħadid titħan id tal-laħam. Kieku kellu jagħsar il-flus li kien idaħħal fil-ġimgħa kien joħroġ minnhom għaraq u dmugħ.

Fid-dar kellu mara li tħoll u torbot hi. Huwa r-raġel għax bil-mustaċċi u għax jilbes is-sidrija u l-qalziet twil. U bil-ħaqq għax iġib il-flus fl-aħħar tal-ġimgħa. Raġun ma għandu qatt.

Mal-mara kellu żewġ ulied: żagħżugħ u żagħżugħa. Żewġ slaleb. Iż-żagħżugħ kellu rasu tajba u jixrob f'nifs kulma tgħidlu. Imma ġismu kien mejjet mindu twieled.

Iż-żagħżugħa kien qisha kolonna taż-żonqor. Twila u mbbaċċa. Saħħa kellha biex tbigħ. Għaqal ma kellhiex b'sitt ħabbiet.

Tassew żewġ slaleb li jridu jintrefgħu ta' kuljum minn Anton u Karmena l-mara tiegħu. Biss jekk Karmena tkun bil-geddum, is-salib kollu jintrefa' minn Anton.

Il-lum Karmena sebħet minn fil-għodu b'geddum sa l-art. Anton xammha li ġej jum kiefer. Għall-ewwel bil-kemm ma kenux se jitilgħulu. Imma f'daqqa waħda ntebah li Karmena kellha gelgul dmugħ ħiereġ minn għajnejha.

Staqsa x'kien ġara. Karmena ma weġbitx. Biss ħarset lejn iż-żewġ sodod li fuqhom kien hemm reqdin uliedha.

Anton ma tkellimx anqas. Kien fehem kollox.

Inħasel fuq fuq. Mar għax-xogħol bħas-soltu.

L-imgħallem ġie għax-xogħol kwarta wara l-ħin. Ma kienx laħaq il-karrozza tal-linja. U miegħu weħel kulħadd.

Kull minuta bdiet tidher siegħa. Imma fl-aħħar il-ħin sar. Kien jum ta' thewdin u taqtigħ ta' qalb.

L-għeja tkiddek, imma n-niket jifnik. Anton kien iħoss bħal ċappa demm ġo moħħu u bħal ċpar quddiem għajnejh.

Dik il-lejla ried jinsa l-bank iebes tax-xogħol u l-hemm kiefer tad-dar. Ma xtaqx jidħol id-dar jekk ma jsibx kliem ta' faraġ xi jgħid lil Karmena.

Fl-istess ħin ried li jistrieħ. Il-mistrieħ huwa ħlieqa ta' Alla wkoll. Biss mhux dejjem wieħed jista' jieħdu.

Anton qabad miexi għal għonq it-triq. Ma ried jara 'l ħadd b'għajnejh. Ħareġ barra mill-Belt. Sab ruħu qalb ir-raba'. Kollox ħemda. Is-skiet kien qed iserrħu.

Xi ħlewwa niżlitlu f'qalbu, meta waħdu, f'dik is-siegħa ħiemda ta' fil-għaxija qagħad b'l-qiegħda fuq ġebla ħdejn ħajt ta' għorfa se taqa' u ma taqax.

Iż-żrar kien iħaxwex taħt riġlejh. Id-difa tas-sema mberraħ kien iħeġġeġ fuq rasu.

Kien iħares lejn ix-xemx, nieżla qajl qajl, lil hinn mix-xefaq fil-bogħod.

Iż-żiffa safja tfewweġ ma' wiċċu u tilgħab ma' żewġ beżbużiet xagħar li kien jissellef biex igħatti l-qurriegħa ta' rasu. Ħarstu kienet miftuħa u ħosbiena. Kien qisu qed joħlom. Bil-kemm ma kienx se jorqod.

Imma ċ-ċekċik ta' serratura u ċ-ċaqliq ta' xatba ġibuh f'sensih. Minn l-għorfa kien ħiereġ bidwi mgħawweġ tnejn. Kien imgħobbi biż-żmien u, barra minn hekk, fuq spallejh kellu żewġ xkejjer. Xagħru abjad qotna. Nieqes daqsxejn mis-smigħ. Għalkemm għajnejh fil-ħofra kien jara daqs seqer. U mill-ewwel lemaħ 'l Anton.

Resaq lejh u staqsa:

— Qed tfittex lil xi ħadd, ħabib?

— Le... xejn minn dan... u tridx ngħinek f'dik l-ixkora......?

Ix-xiħ ma ħallieħx itemm il-kelma. Waqt li niżżel fl-art l-ixkejjer ħall tajjeb l-għoqod tat-tarf tagħhom, ħareġ ponn żrieragħ minn kull xkora u reġa' beda jitħaddet:

— "Ġejt qgħadt hawn għax ma tafx din l-għorfa kemm hi riżqha ħażin. Qed tara dawn iż-żrieragħ? Dan hu ġidi kollu. Tgħidx kemm batejt sakemm xtrajthom. Dawk kollha biex jintremew. Xkora minnhom kienet maqfula fl-għorfa u l-oħra mxerrda fil-għalqa. It-tnejn mhumiex tajbin. L-ewwel xkora kienet maqfula, ma rat qatt xita u dbielet. It-tnejn spiċċaw. Mhux ħtija tagħhom. Xemx u xita Alla jaf meta. Imma Alla ma jinsa lil ħadd."

Anton baqa' jisma' mnixxef. Kellu ġenn sakemm jerġa' lura lejn id-dar biex itenni lil Karmena l-ġrajja taż-żewġ żrieragħ.